

5. Les propostes per a la millora de la qualitat de vida

Dos aspectes apareixen com a bàsics en la consecució d'una bona qualitat de vida per part de la població de Catalunya:

- L'existència de bons serveis i equipaments.
- L'existència d'un entorn mediambiental de qualitat.

5.1. Equipaments

El fet que hi hagi equipaments és determinant per a oferir uns bons nivells de qualitat de vida als habitants dels àmbits territorials on s'ubiquen: sense que s'hagin de desplaçar, els donen tot tipus d'assistència i servei i els ofereixen la possibilitat de desplegar les condicions i aptituds personals de cadascun.

En un altre ordre de coses, l'existència de bons nivells d'equipaments constitueix un atractiu perquè s'hi ubiquin empreses -atès que és un dels criteris que influeixen i en condicionen la localització- i, en conseqüència, la població, amb el que això implica de potenciació dels sistemes urbans i nuclis en els quals es localitza l'equipament. Aquesta potenciació pot aprofitar-se per a ajudar a complir els objectius de reequilibri territorial.

Objectius

L'objectiu global d'aquest PTG per al global d'equipaments és fer coherents les diferents polítiques i actuacions sectorials d'acord amb l'estratègia i les prioritats del Pla, alhora que aconseguir una màxima igualtat territorial, posant les bases per a la racionalització dels equipaments, determinant els objectius de cobertura del territori i distribuint-los de manera equilibrada.

Proposta

La proposta bàsica que fa aquest PTG per aconseguir aquests objectius és la d'establir la necessitat d'impulsar la redacció del pla territorial sectorial corresponent a cada sector i, alhora, establir unes directrius generals per a la formulació d'aquests PTS.

Les directrius i els aspectes que hauran de tenir en compte els PTS a l'hora de redactar-se són els següents:

- Recollir i prendre en consideració els objectius territorials comuns als PTS d'equipaments.
- Basar-se en les divisions administratives existents, en les àrees bàsiques territorials i en els àmbits funcionals territorials de sistemes urbans definits per aquest PTG, per fer la distribució dels equipaments.
- Tenir en compte les previsions demogràfiques i d'habitatge realitzades.
- Prendre en consideració determinats factors per portar a terme el càlcul de necessitats de dotació en els diferents sectors.
- Cal tenir una sèrie de determinacions, independentment de les que estableix la Llei 23/1983, de política territorial.

Els objectius territorials comuns per als PTS d'equipaments definits en el PTG, als quals es feia referència, són els següents:

- Potenciar els centres i subcentres comarcals com a nuclis primaris per a la prestació de serveis en la seva àrea d'influència, que permetrà una distribució molt més homogènia de l'equipament i una proximitat major d'aquest a la població.
- Potenciar aquells centres o polaritats escollits en aquest Pla territorial general per aconseguir els objectius de reequilibri territorial de la Llei de política territorial i del mateix Pla territorial general.
- Potenciar aquells centres d'àmbits territorials que pateixen problemes de despoblament, afavorint-los per tal de forçar-ne el desenvolupament.
- Corregir els dèficits de cada tipus d'equipament tenint en compte les característiques específiques de cada zona.
- Establir criteris i quantificar les reserves de sòl per a l'equipament en el sector corresponent perquè sigui recollit en el planejament general urbanístic en el moment de la seva elaboració o revisió.

Les divisions administratives existents, les àrees bàsiques territorials i els àmbits funcionals territorials de sistemes urbans establerts per aquest PTG, esmentats abans com a àrees de referència per a portar a terme la distribució dels diferents tipus i nivells de centres i instal·lacions dels distints equipaments, són:

- Per una part, les divisions administratives establertes en l'àmbit local, la municipal i la comarcal, mitjançant les quals s'organitza territorialment Catalunya i les quals seran considerades com a unitats d'informació i planificació.
- Per una altra part, les àrees bàsiques territorials (ABT) de referència -moltes de les quals són unimunicipals- definides per aquest PTG, que abasten tot el territori de Catalunya i que tenen per objecte establir l'àmbit territorial funcional mínim per poder oferir un llinar de població també mínim perquè pugui haver-hi el nivell més senzill de tipus d'equipament d'un sector qualsevol.

Les àrees bàsiques territorials són àrees de planificació de referència indicativa, que els PTS hauran de recollir, tot i que poden, amb la participació dels municipis i comarques, ajustar les delimitacions proposades per aquest PTG. Els PTS també poden ajuntar, per necessitat, àrees bàsiques territorials completes i en casos especials poden, fins i tot, ajuntar ABT de comarques diferents.

Les ABT no tenen estructura administrativa pròpia perquè són àrees de planificació. La comarca i els municipis poden establir unitats de gestió dels diferents tipus d'equipaments.

Les àrees bàsiques territorials són molt importants per tal de fer que augmenti la qualitat de vida en totes les àrees del territori, de manera que el nivell d'equipaments sigui el millor possible i el nivell mínim n'estigui assegurat i distribuït equilibradament arreu.

La determinació d'aquestes ABT s'ha fet a partir de les relacions funcionals de mobilitat obligada (treball i estudi) i de la població que tenen els municipis que les integren. Aquesta població, però, s'ha corregit a partir d'una sèrie de factors que incideixen en la demanda d'equipament actual i futura, tals com la població flotant, la població escolar, el potencial de creixement i l'evolució

demogràfica, també amb factors que afavoreixen la dotació en les zones del territori menys poblades, tenint en compte el seu grau d'aïllament, i, finalment, amb factors que tenen a veure amb la comoditat dels desplaçaments, com la climatologia (temperatura, pluja i vent), que també condiciona la demanda de determinats tipus d'equipaments.

Aquesta població corregida, calculada per a tots i cadascun dels municipis, persegueix que tots puguin comparar-se entre si en igualtat de condicions. Quan aquesta població corregida arriba a un llindar predeterminat es considera que forma una ABT. Si la població corregida d'un municipi determinat no arriba al llindar prefixat, s'afegeix als altres municipis amb els quals manté relacions funcionals estretes per tal d'aconseguir que hi arribi.

Agrupades per intervals de població, aquest és el nombre d'ABT resultant:

	5 ABT de menys de 1.500 habitants
	9 ABT entre 1.500 i 2.000 habitants
	29 ABT entre 2.000 i 3.000 habitants
	83 ABT entre 3.000 i 5.000 habitants
	81 ABT entre 5.000 i 10.000 habitants
	94 ABT de més de 10.000 habitants
Total	301 ABT

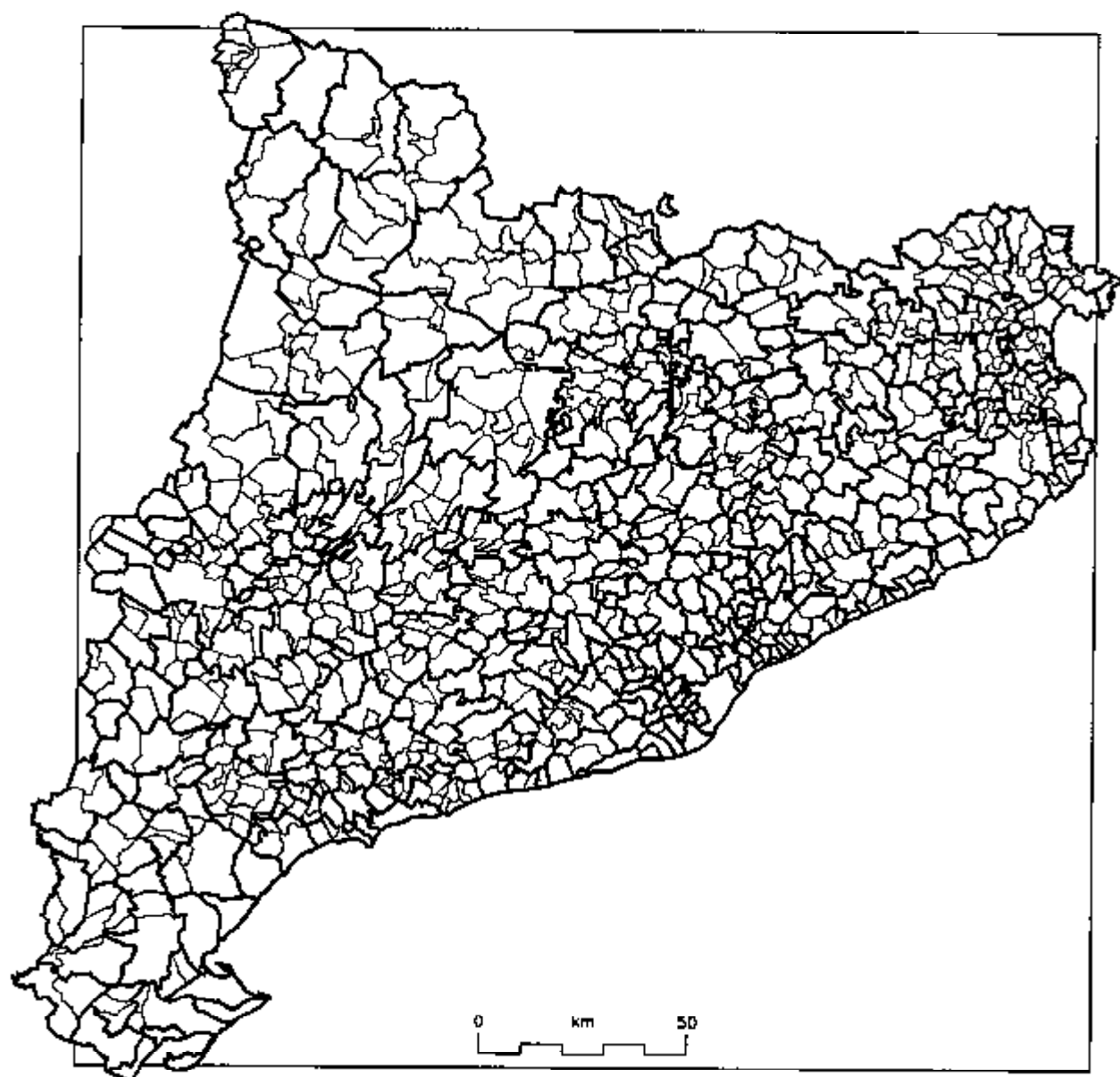
- Finalment, els àmbits funcionals territorials, que no defineixen àrees administratives ni capitalitats, sinó que constitueixen anàlisis funcionals del sistema de ciutats i dels sistemes urbans que introdueix aquest PTG i que serviran de referència per a distribuir els nivells més complexos dels diferents tipus d'equipaments de cada sector.

Aquesta distribució dels equipaments més complexos tindria en compte l'equilibri intern de l'AFT, i es referenciarà en els objectius de reequilibri territorial global i en els de descongestió dels sistemes fortament densificats.

Unes altres indicacions d'aquest PTG que hauran de tenir en compte els PTS a l'hora de formular-se són les **imatges-objectiu demogràfiques finals**, i les **d'habitatge dels futurs PTP**, previstes per a àmbits funcionals territorials o per a sistemes de proposta.

- Complementant tot això, les dotacions dels PTS en els diferents àmbits territorials hauran de tenir en compte la funció assignada als diferents àmbits territorials del país, concretada amb les denominacions dels sistemes de

Àrees bàsiques territorials (ABT)

Es delimiten indicativament a Catalunya 301 àrees bàsiques territorials (ABT) que abasten tot el seu territori. Moltes d'aquestes ABT es componen d'un sol municipi, tot i que, en general, són constituïdes per conjunts de municipis que actuen relacionadament com una unitat funcional territorial, que es pretén que tingui un llindar de població mínim que permeti tenir el tipus mínim d'equipament de cada sector.

Estàndards provisionals mínims dels diferents tipus d'equipaments orientatius per al planejament general

Metres quadrats edificables/habitant

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Sanitari (assistència primària)	0,30	0,20	0,20	0,10	0,10	PGM
Cultural	0,40	0,40	0,30	0,30	0,25	PGM
Assistencial	—	0,10	0,10	0,10	0,10	PGM
Administratiu	0,50	0,45	0,40	0,35	0,30	PGM

Metres quadrats de sòl/habitant

Ensenyament	4,00	4,00	4,00	3,00	3,00	PGM
Sanitari (assistència hospitalària)	—	—	0,50	0,40	0,40	PGM
Esportiu	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	PGM
		4,00	3,50	3,00	2,00	
Abastament	0,40	0,30	0,20	0,20	0,15	PGM
Serveis tècnics	0,50	0,40	0,30	0,30	0,20	PGM

(1) Fins a 1.000 habitants

(2) De 1.000 a 5.000 habitants

(3) De 5.000 a 25.000 habitants

(4) De 25.000 a 100.000 habitants

(5) De 100.000 a 500.000 habitants

(6) Més de 500.000 habitants

(*) Lligat a ensenyament

Si a un municipi que pertany a un segment de població més alt li corresponen menys metres quadrats d'estàndards que el màxim d'un segment més baix, els seus metres quadrats d'estàndards han d'ésser, com a mínim, els d'aquell.

Aquests estàndards tenen caràcter de provisionals i són orientatius per al planejament general fins a la realització dels diferents plans territorials sectorials; són donats en metres quadrats edificables per habitant o en metres quadrats de sòl per habitant. Les reserves de sòl hauran de tenir en compte l'edificabilitat dels sòls on s'ubiquin, com també la possibilitat de juxtaposar-se amb la residència i, així mateix, les característiques de cada tipus d'equipament.

Objectius mínims de cobertura territorial dels diferents tipus d'equipament

	Municipi	Àrea bàsica territorial (ABT)	Comarca	Àmbit funcional territorial (AFT)	Nacional
Ensenyament	Centre zona 3.12		Centre zona 3.18 Centre FP	Dependències universitàries	Universitat
Sanitat	Consultori local	Centre d'assistència primària (CAP)	Hospital general bàsic	Hospital general de referència	Hospital d'alta complexitat
Esportiu	Pista poliesportiva Gimnàs	Pavelló cobert Camp gran Sala escolar Pistes de tennis	Piscina coberta Pista atletisme	Instal·lacions singulars complexes	Instal·lacions d'alta complexitat i
Cultural	Centre cultural i social	Sala d'exposicions Centre d'assemblees Biblioteca	Museus comarcals Teatre Recintes firals Arxius	Palaus de congressos i exposicions Auditori Centres de normalització lingüística	Recintes firals internacionals Grans infraestructures culturals
Assistencial		Llars residència per a gent gran Centres de dia i casals	Llars residència i centres d'atenció per a disminuïts	Centres i equips d'orientació i valoració per a disminuïts Centres amb equip d'atenció a la infància i l'adolescència	

Aquest quadre estableix els tipus d'equipaments recomanats que corresponen als diferents àmbits territorials de referència, sempre que la seva existència sigui possible segons la seva població. Per una altra banda, un determinat tipus d'equipament pot aparèixer diverses vegades en l'àmbit de referència.

La relació tipus d'equipament/àmbit territorial és bàsica per a aconseguir distribuir adequadament les dotacions en equipaments pel territori. Això es fa establint uns llindars per a cada tipus d'equipament (que són els àmbits territorials) que, tot i afavorir els àmbits amb menys població, signifiquen una racionalització en l'aportació de recursos.

proposta. És per això que caldrà potenciar els sistemes que tenen per funció portar a terme el reequilibri territorial i el reequilibri metropolità.

La Llei 23/1983, de política territorial, estableix que els PTS han de contenir una estimació de les necessitats territorialitzades del sector corresponent. Aquest PTG determina una sèrie de factors que cal considerar a l'hora de fer el càlcul d'aquestes necessitats en un PTS d'equipaments i en d'altres tipus de plans. Aquests aspectes poden ser de dos tipus:

- Demogràfics
- Geogràfics i territorials

Els demogràfics són:

- La població flotant, que engloba els usuaris de la segona residència i els turistes i que durant el període estival i els caps de setmana és present en àmplies zones del país.
- L'evolució demogràfica, tant la que es portaria a terme per la mateixa inèrcia de població com la que es planteja en el PTG, que incorpora la voluntat reequilibradora.
- El potencial de creixement.
- L'índex d'envelliment.

Els geogràfics i territorials són:

- L'aïllament territorial, donat per l'accessibilitat que tinguin els diferents nuclis o zones de què es tracti.
- La climatologia amb els seus diferents components, temperatura, pluja, vent, com a factors condicionants de determinats tipus d'equipaments, sobretot els que van lligats a l'aire lliure.
- L'existència de diversos nuclis o entitats de població en un determinat municipi.

Les determinacions que contindran aquests PTS, independentment de les que estableix la Llei 23/83, de política territorial, seran:

a) La classificació i jerarquitització dels tipus de centres o instal·lacions de cada sector.

b) Els objectius de cobertura territorial en la relació tipus de centre/àmbit territorial.

c) La fixació de les reserves de sòl al planejament general.

d) La definició de les tipologies dels centres o instal·lacions de cada sector.

e) Les normes per a la concreció de les actuacions.

La classificació i la jerarquitització dels tipus de centres o instal·lacions de cada sector s'inclouen entre les determinacions que aquest Pla estableix que han de contenir els PTS, a més de les que fixa la Llei de política territorial. En aquest apartat caldrà definir:

- Els tipus de centres o instal·lacions propis del sector.

- Les relacions i les jerarquies funcionals que s'estableixen entre els centres o instal·lacions.

- Els potencials de servei dels centres i els límits de població òptims per al seu funcionament.

Una altra determinació que cal establir és la que fa referència a la **cobertura territorial de cada tipus d'equipament**, amb les definicions i criteris següents:

- Definició de les relacions que hi ha entre els diferents tipus de centres dels diferents sectors amb els àmbits territorials considerats: municipi, àrea bàsica territorial o comarca, i entre els tipus de centres més complexos amb els àmbits funcionals territorials, assignant generalment un tipus determinat de centre a un determinat àmbit territorial.

- Els tipus de centres o instal·lacions més complexos o especialitzats defineixen àmbits territorials o de població més amplis, que n'engloben de menors que alhora poden ser els apropiats per a tipus d'equipaments menys complexos o menys especialitzats.

- Per als equipaments localitzats en el medi rural o en territoris demogràficament poc poblats es recomana dissenyar tipologies que en permetin la utilització plurifuncional.

- La flexibilitat de les tipologies dels centres i instal·lacions serà determinant a l'hora d'adaptar el tipus a l'àmbit territorial, de manera que s'ajusti el potencial de servei del centre o instal·lació amb el lílndar de població existent o amb el que sigui previsible en l'àmbit territorial en qüestió.

- Caldrà establir per a cada tipus de centre el lílndar de població òptim per al seu funcionament i el seu lílndar territorial segons els àmbits territorials establerts. El lílndar territorial es considera l'àmbit més ampli on s'ha d'assegurar l'existència d'un tipus de centre determinat.

- Amb caràcter provisional, fins a la redacció dels PTS corresponents, s'estableixen els objectius de cobertura territorial, definint els centres o instal·lacions mínims en relació als àmbits territorials de referència.

Una altra determinació que s'estableix que han de contenir els PTS d'equipaments és **la definició, en el sector corresponent, del tipus, nombre i dimensions indicatives mínimes de les reserves de sòl** que hauran de dur a terme els plans territorials parcials i els plans urbanístics, en els àmbits territorials que abastin.

La proposta d'aquestes reserves es farà, en el cas dels PTP, per a cada un dels sistemes de proposta que aquest englobi. Les reserves constituïran un dels elements que definiran l'estructura general del sistema de proposta, i correspondran als equipaments de tipus comarcal i supracomarcal.

En el cas dels plans urbanístics, i perquè puguin portar a terme la localització de les reserves de sòl, els PTS d'equipaments definiran el nombre, m² de sòl necessari i dimensions indicatives de les àrees per al màxim nombre de tipus d'equipament. En aquest cas, les reserves de sòl s'inclouran en l'estructura general i orgànica del territori com a sistema general d'equipaments.

- Els PTS poden determinar també la necessitat de redacció de plans especials per localitzar les reserves de sòl en municipis de més de 25.000 habitants.

- Amb caràcter provisional fins a la redacció dels PTS corresponents, aquest PTG estableix els estàndards mínims que ha d'aplicar el planejament general.

Respecte a la **tipologia dels centres o instal·lacions de cada sector**, el PTS d'equipaments ha de determinar, per cada tipus de centre:

- a) El programa funcional de l'edifici.
- b) Les superfícies.
- c) Les normes de construcció específiques.

-Es recomana que les tipologies tinguin la flexibilitat màxima per a permetre'n l'adaptació a àmbits territorials i de població heterogenis.

Finalment, els PTS han d'establir una sèrie de normes, tals com:

- Establir el mode i els mecanismes de finançament de les actuacions, en el context de l'estudi econòmic i financer que els PTS, d'acord amb la Llei 23/83, de política territorial, han de contenir.
- Establir les formes de col.laboració entre les diferents administracions per cada centre o instal·lació concreta, respecte al seu seguiment, control i manteniment.
- Redactar un model dels convenis que puguin establir-se entre les diferents administracions per tal de regular l'ús dels centres o instal·lacions.
- Formular recomanacions amb la finalitat d'optimitzar el rendiment del funcionament dels centres i de les instal·lacions, bé siguin destinades a millorar-ne la gestió o tinguin unes altres finalitats.

5.2. La protecció mediambiental

L'existència d'un entorn mediambiental de qualitat és un requisit indispensable per a gaudir d'una bona qualitat de vida.

El desenvolupament descontrolat de períodes recents de la nostra història ha generat no poques situacions que han representat una minva de la qualitat ambiental; situacions que han arribat a l'extrem a les zones que podrien considerar-se com a congestionades.

En general, el medi urbà de nuclis d'una certa entitat pateix problemes creats per la densificació i l'oblit de les relacions persona-entorn en les formulacions espacials de les ciutats. L'esforç del planejament actual va lligat a redreçar aquesta situació i restablir l'equilibri entre activitat humana i medi ambient.

Per una altra banda, la degradació del medi natural provocada per les societats industrialitzades ha fet prendre consciència de la necessitat de regular el creixement. És en aquest sentit que l'Acta Única Europea (1987) estableix els principals objectius de la política mediambiental comunitària i el Tractat de Maastricht (1992) introdueix el concepte de creixement sostenible proposant el foment de mesures a escala internacional per afrontar els problemes regionals o mundials del medi ambient.

L'objectiu és fer compatibles el desenvolupament econòmic i la protecció del medi natural, que són, per tant, dos aspectes que, lluny de contraposar-se, s'han de complementar i potenciar.

El medi ambient, en una societat com la nostra que té -en general- les seves necessitats bàsiques resoltes, ha esdevingut una preocupació generalitzada i principal.

La demanda cada vegada major de *natura* i el fet que l'activitat humana es desenvolupa, en una bona part, dintre del *medi natural* fa que calgui protegir i regular l'ús que se'n fa.

La valoració del medi ambient com a marc biològic i visual i com a espai de lleure de la població s'ha de completar amb l'avaluació dels recursos que posseeix i amb la regulació de l'explotació que se'n fa, de la qual depenen encara un bon nombre de famílies al nostre país.

Objectiu

La necessitat de promoure un creixement que sigui sostenible i que respecti el medi ambient és actualment un objectiu prioritari de la comunitat internacional.

El PTG proposa dur a terme la protecció, preservació i posada en valor del medi natural, tot fent-lo compatible amb el desenvolupament econòmic, i promoure una anàlisi mediambiental que estigui present en la base de totes les polítiques sectorials.

Proposta

Aquest PTG, per articular aquest objectiu, estableix i formula els passos següents:

- La definició dels espais que poden ser objecte de protecció i dels motius pels quals ho són.
- La manera com s'ha de fer la delimitació d'aquests espais.
- Les directrius generals per a la seva protecció.
- Les directrius específiques segons els tipus diferents d'espais objecte de protecció.
- Les mesures bàsiques de protecció.

En termes generals es considera que són espais objecte de protecció aquells espais del medi físic natural que cal conservar, protegir i posar en valor per les seves característiques pròpies o segons determinades funcions específiques que cal desenvolupar, valorades segons criteris lligats amb l'ordenació territorial.

Les funcions per les quals aquest PTG estima que un espai pot ser **objecte de protecció** són:

- Pels seus valors intrínsecs: paisatgístics, ambientals, edafològics d'equilibri ecològic i d'interès científic i didàctic-educatiu.
- Per el seu valor agrícola o forestal.
- Per la seva capacitat reequilibradora en la relació home/natura i la seva utilització com a espais de lleure.
- Pels valors culturals que hi són continguts.
- Per criteris de legislacions sectorials.

Aquest PTG estableix la classificació següent dels espais que són **objecte de protecció segons els seus valors intrínsecs**:

- Espais naturals de protecció especial.
- Altres espais del Pla d'espais d'interès natural (PEIN).
- Espais de lligam o relació entre els espais del PEIN.

Els espais naturals de protecció especial són aquells espais ja protegits per decrets específics o per plans especials de protecció i que són inclosos al PEIN. La seva declaració legal incorpora la seva delimitació.

La titularitat d'aquests espais correspon a la Generalitat de Catalunya.

La seva gestió pot delegar-se en els ens locals que en tinguin legalment atribuïda la competència, d'acord amb la legislació reguladora del règim local.

Els espais del Pla d'espais d'interès natural (PEIN) són aquells que hi queden integrats. El PEIN té caràcter de pla territorial sectorial.

En el mateix PEIN es defineix la delimitació indicativa dels espais i s'estableix el seu règim de protecció.

Els espais han estat seleccionats amb el criteri bàsic de recollir les mostres més significatives de l'extraordinària varietat ecològica i paisatgística del territori català. Tenen, per tant, un interès científic i poden exercir una funció didàctica rellevant per al conjunt de la població.

Els espais de lligam o relació entre els espais del PEIN són aquells espais de connexió que els estructuren en una xarxa contínua i els incorporen en un sistema territorial més ampli.

Els espais que són **objecte de protecció segons el seu valor agrícola o forestal** (que pot ser un valor bàsic o complementari) són:

- Els sòls d'especial interès agrícola.
- Els sòls d'especial interès forestal.

Tenen la consideració de sòls d'especial interès agrícola els sòls ocupats per conreus o prats de regadiu, els sòls que en un futur es preveu que tindran aquesta condició i els sòls ocupats per conreus de productes amb denominació de qualitat o denominació d'origen.

L'objectiu de la seva protecció és la conservació, ampliació i manteniment de les superfícies ocupades per aquests sòls, per la seva productivitat i per la riquesa que generen, pel valor ecològic que la seva protecció comporta i per donar continuïtat a la trama de sòls no urbanitzables.

També perquè l'agricultura és un sector estratègic, en tant que proveïdor d'aliments, i pel seu caràcter estructurador del territori que ocupa.

Tenen la consideració de sòls d'especial interès forestal, d'acord amb la Llei forestal de Catalunya:

- Els terrenys forestals situats a la capçalera de les xarxes hidrogràfiques i amb masses forestals arbrades.
- Els terrenys forestals situats a les ribes de rius, rieres i torrents.
- Els terrenys forestals pròxims a poblacions, la funció dels quals respon a criteris d'esbarjo i de protecció del paisatge.

L'objectiu de la seva inclusió en els espais objecte de protecció és la de conservar, ampliar i mantenir la superfície forestal existent, per la seva productivitat, pel valor ecològic i el valor paisatgístic d'aquests terrenys, com també pel seu ús com a espais d'esbarjo i lleure.

Atès que la normativa del PEIN no és incompatible sinó que tendeix a potenciar la producció agrària i forestal tradicional, en els espais objecte de protecció pels seus valors agrícoles i forestals no s'inclouen àrees d'espais ja integrats en aquell.

Els espais que són **objecte de protecció d'acord amb la seva capacitat equilibradora** són:

- Els espais o paratges d'interès estratègic per al reequilibri urbà.
- Els elements morfològics identificatius del territori.

Es consideren **espais o paratges d'interès estratègic per al reequilibri urbà** els espais lliures d'edificació propers a les estructures urbanes, amb vocació d'integrar-s'hi com a espais verds d'esbarjo i lleure de la població.

L'objectiu de la seva inclusió en els espais objecte de protecció és, per una banda, la limitació que comporten del fet urbà en zones densificades i amb una forta ocupació urbana i, per l'altra, la seva utilització com a parcs urbans perifèrics per a activitats d'esbarjo i lleure, d'utilització immediata per part de la població, tot i que cal regular-ne l'ús.

Es consideren **elements morfològics identificatius del territori** els espais, normalment de dimensions reduïdes, que tenen una especial rellevància i significació en l'àmbit territorial local o comarcal.

L'objectiu de la seva inclusió en els espais objecte de protecció és preservar-ne la singularitat com a espais d'interès local i el valor paisatgístic i ambiental en el territori on s'ubiquen.

Els espais que aquest PTG considera **objecte de protecció d'acord amb els seus valors culturals** són els espais que contenen elements del patrimoni històrico-artístic de Catalunya.

L'objectiu de la seva inclusió en els espais objecte de protecció és la preservació del patrimoni de valor històric, científic i cultural en medi no urbà, a partir de preservar l'espai on aquest patrimoni s'assenta i el seu entorn, per tal de mantenir el seu context ambiental.

Finalment s'incorporen en els **espais objecte de protecció els espais definits per les legislacions sectorials**, que queden reservats d'acord amb els seus propis criteris, però que alhora compleixen funcions, ja esmentades als apartats anteriors, que són pròpies d'alguns dels espais objecte de protecció considerats en aquest PTG.

Els espais incorporats segons aquests criteris són:

- **Espais de la faixa litoral**, que tenen un elevat valor paisatgístic i poden ser de gran utilitat com a espais públics destinats al lleure.
- **Espais de la xarxa hidrogràfica**, que en els trams no urbans poden actuar com a corredors biològics que lliguin i assegurin la continuïtat de la xarxa dels espais objecte de protecció.
- **Espais a l'entorn d'infraestructures**, que a més de funcions de protecció i manteniment n'acompleixen d'altres de caracter visual, paisatgístic i ecològic, minimitzadores de l'impacte ambiental.

La delimitació dels espais.

Les determinacions que aquest PTG estableix per portar a terme la delimitació dels espais són les següents:

La delimitació dels terrenys ocupats per espais definits com a objecte de protecció es farà en tots i en cadascun dels nivells de planejament, després d'un estudi aprofundit del territori i de les seves característiques geomorfològiques i d'usos del sòl. Aquesta delimitació es basarà en la determinació de les àrees del territori definides per les línies dels pendents del 20 i el 30% de l'àmbit objecte de planejament.

Les delimitacions realitzades pel planejament jeràrquicament superior seran precisades i concretades per la resta de planejament.

Les delimitacions obtingudes del apartats anteriors donaran origen a un plànol que fornirà l'apartat d'informació dels diferents planejaments i servirà de base per a elaborar els plànols de proposta globals, i en particular el d'espais objecte de protecció que cada planejament haurà de contenir.

El planejament territorial i urbanístic pot fer la delimitació de nous espais per incorporar-los als que ja són objecte de protecció: aquesta incorporació es fonamentaria en l'interès natural que l'espai tingui en el context de l'àmbit tractat pel planejament.

Les escales gràfiques i el caràcter indicatiu o normatiu de les delimitacions varien segons l'àmbit de planejament que té cada pla:

Caràcter indicatiu - 1/50.000 mínim:

Pla territorial parcial.

Pla territorial sectorial.

Caràcter normatiu - 1/10.000 mínim:

Planejament general urbanístic.

Caràcter normatiu - 1/5.000 mínim:

Pla especial de l'espai.

En el cas d'un PTP d'àmbit comarcal l'escala mínima recomanada és d'1/25.000 amb delimitacions de caràcter indicatiu.

Directrius generals

Les directrius generals de la protecció que segueixen són les que aquest PTG estableix per fer-la efectiva en els espais que es consideren objecte de protecció:

- Impulsar la redacció del planejament especial o sectorial específic i propi de cada espai. Planejament que ha de definir la normativa, gestió, infraestructures i equipaments i, així mateix, els programes específics i d'inversions de l'espai.

- Impulsar la regeneració i restauració dels espais naturals d'interès que es trobin degradats o hagin sofert alteracions que posin en perill la seva supervivència.

- Tendir cap a la seva desprivatització progressiva, especialment en els de valor estratègic, o establir compensacions als seus propietaris.

- Impulsar la redacció dels plans territorials sectorials agrícola i forestal per tal que delimitin els espais del seu interès, aquí definits, i alhora prenguin les mesures sectorials adients per a la seva protecció, preservació, explotació o millora, d'acord amb els seus objectius.

- Considerar els espais objecte de protecció com els subjectes del planejament: espais amb entitat i valors propis, i no com a retalls o sobrants dels sòls urbans i urbanitzables.

- Tractar aquests espais com un sistema territorial integrat d'espais naturals que ofereixen un continu natural i, d'aquesta manera, assegurar la continuïtat de la taca de sòl no urbanitzable per tot el territori.

- Els sòls objecte de protecció poden arribar a ocupar-se per permetre el desenvolupament dels nuclis urbans, amb la condició d'assegurar per a aquests sòls un aprofitament coherent amb el nucli i l'entorn, i havent analitzat abans si existeixen unes altres alternatives d'ocupació.

- Mantenir els sòls classificats com a urbanitzables en el planejament general urbanístic vigent, encara que poguessin incorporar-se a algun dels tipus d'espai objecte de protecció. Es pot procedir a la revisió del planejament general i a la reclassificació que es consideri oportuna. Per a poder efectuar aquesta revisió pot ser necessari, en determinats casos, abastar un àmbit plurimunicipal de planejament.

- Desenvolupar els **parcs comarcals** com a modalitat de protecció, la finalitat de la qual seria la preservació i promoció d'aquells espais d'interès local que complissin una funció equilibradora en la relació habitatge/natura, de manera que ajudessin a millorar la qualitat de vida i la qualitat ambiental, i alhora poguessin ésser utilitzats com a espais d'esbarjo i lleure de la

població. Aquests espais tenen la vocació d'entrar a formar part dels sistemes generals de l'estructura global del territori en el nivell comarcal.

- Equipar els espais objecte de protecció d'acord amb els criteris pels quals hi han estat incorporats: promoure la seva utilització i, per una altra banda, canalitzar-la i adreçar-la, evitant que s'estengui indiscriminadament, amb el risc de degradació de tot l'espai natural que això comportaria. En tot cas, serà necessari garantir el seu manteniment i compatibilitzar els criteris de preservació amb l'activitat dels seus pobladors.

Directrius específiques

Les directrius específiques que el Pla territorial general estableix respecte a la protecció dels **sòls d'especial interès agrícola** són:

- Mantenir el seu caràcter de sòl no urbanitzable i el seu ús agrícola.
- Impulsar la formulació d'un pla territorial sectorial agrícola que defineixi els usos agrícoles que hi ha a Catalunya i, amb criteris de productivitat propis del sector, delimiti els sòls d'especial interès agrícola que cal protegir especialment. Aquest pla territorial sectorial també hauria de desenvolupar les polítiques estructurals agràries que permetin fer efectiva la protecció dels sòls, no com a mandat imperatiu, sinó amb la finalitat que les seves rendes productives siguin prou elevades perquè no perilli el seu ús agrícola.
- Fer compatibles protecció i producció agrícola.
- Fomentar, a les zones del territori amb més dependència del sector agrícola, la creació de nou sòl agrícola de qualitat.
- Canalitzar la demanda de nou sòl per a urbanitzar fora dels espais agrícoles de qualitat.
- En el cas que el planejament vigent classifiqui sòls agrícoles de qualitat com a sòls urbanitzables en una proporció important, es recomana efectuar la revisió del planejament, per dur a terme la reclassificació d'aquells sòls com a sòl no urbanitzable.
- Reglamentar des de la legislació urbanística la ubicació en sòls agrícoles de construccions fixes o desmuntables o hivernacles. Mentrestant no s'aprova el reglament, serà el planejament territorial parcial o el planejament general urbanístic el que n'establirà la regulació.

Les directrius específiques respecte a la protecció dels **sòls d'especial interès forestal** són:

- Impulsar la redacció del Pla territorial sectorial corresponent, definit a la Llei 6/1988, forestal de Catalunya, com a Pla general de política forestal, amb totes les determinacions que cal que contingui, entre les quals hi ha la de classificar els terrenys forestals i determinar-ne l'ús. Aquestes determinacions seran recollides pels plans territorials parcials.
- Procurar la classificació com a sòl no urbanitzable dels terrenys d'especial interès forestal.
- Compensar la possible pèrdua de superfície arbrada a causa de l'expansió dels nuclis urbans o d'unes altres causes.
- Fer compatibles protecció i producció forestal.

Respecte a la protecció dels **espais que contenen el patrimoni històrico-artístic**, les directrius són:

- Portar a terme la identificació i delimitació dels espais on s'assenta l'ampli patrimoni cultural del nostre país, bàsicament amb la redacció d'un pla territorial sectorial que alhora estableixi les bases per a posar en valor aquest patrimoni.
- El planejament general urbanístic ha de delimitar aquests espais: aquestes delimitacions inclouran un àmbit més ampli que l'estrictament ocupat per l'element del patrimoni cultural, amb la finalitat de preservar les característiques de l'entorn que el posa en context.

Respecte als espais reservats per les legislacions específiques, les directrius són:

- Procedir a la delimitació o atermenament de les zones de domini públic.
- Integrar-los en el sistema d'espais objecte de protecció.
- Procedir al seu equipament i tractament.
- Assegurar el seu manteniment.

Mesures bàsiques de protecció per a tots els espais objecte de protecció

Aquest Pla territorial general estableix aplicar les mesures globals següents als espais objecte de protecció:

- En aquests espais, qualsevol nova activitat o instal·lació susceptible de provocar transformacions o lesions significatives al medi ambient, s'haurà de sotmetre prèviament al procediment d'avaluació d'impacte ambiental.
- Incorporar-los o mantenir-los en la mesura que sigui possible en el règim de sòl no urbanitzable.
- S'hi aplicarà la Llei 12/1981, de restauració dels espais afectats per activitats extractives.